

Pohjola

SPORTTITURVAN VAKUUTUSEHDOT

Yksilöllinen vakuutus ja ryhmävakuutus

Voimassa 1.1.2009 alkaen

SISÄLLYSLUETTELO

SOVELTAMISALUE	3	6	TIETOJEN ANTAMINEN SOPIMUKSEN VOIMASSAOLAIKANA JA VAKUUTUKSEN PÄÄTTYESSÄ RYHMÄVAKUUTUKSESSA	6
VAKUUTUSEHDOT	3	6.1	Vakuutusyhtiön tiedonantovelvollisuus	6
1 VAKUUTETTU	3	6.2	Tiedon antaminen ryhmävakuutuksen päättymisestä	6
2 EDUNSAAJA	3	7	VAKUUTUSTAPAHTUMAN AIHEUTTAMINEN	6
3 VAKUUTUKSEN VOIMASSAOLO	3	7.1	Vakuutustapahtuman aiheuttaminen	6
3.1 Voimassaoloalue	3	7.2	Vakuutuskorvaukseen oikeutetun aiheuttama vakuutustapahtuma	6
3.2 Voimassaolo urheilussa	3	8	SYNTAKEETTOMUUS JA PAKKOTILA	6
3.3 Voimassaoloaika	3	9	EDUNSAAJAMÄÄRÄYS	7
3.4 Vakuutetun iän vaikutus voimassaoloon.....	3	9.1	Edunsaaja	7
4 TAPATURMA JA SEN RAJOITUKSET	3	9.2	Edunsaajamääräyksen muoto	
4.1 Tapaturma	3	9.3	Edunsaajamääräys ja sen muoto ryhmävakuutuksessa	7
4.2 Tapaturmana ei korvata	3	10	KORVAUSMENETTELY	7
4.3 Tapaturmasta riippumattoman sairauden, vian, vamman tai rappeutuman vaikutus.....	3	10.1	Korvauksenhakijan velvollisuudet	7
5 YDINVAHINKO, SOTA JA LENTO-ONNETTOMUUS	3	10.2	Korvausoikeuden vanhentuminen	7
6 KORVAUSLAJIT	3	10.3	Vakuutusyhtiön velvollisuudet.....	7
6.1 Hoitokorvaus	3	10.4	Kuittaus	7
6.2 Päiväkorvaus	4	11	MUUTOKSENHAKU VAKUUTUSYHTIÖN PÄÄTÖKSEEN	7
6.3 Haittakorvaus.....	4	11.1	Itseoikaisu	7
6.4 Kuolinkorvaus	4	11.2	Kuluttajien vakuutustoimisto ja ratkaisusuosituksia antavat lautakunnat	7
7 KORVAUKSEN HAKEMINEN	4	11.3	Käräjäoikeus	7
7.1 Selvitys tapaturmasta	4	12	VAKUUTUSYHTIÖN TAKAUTUMISOIKEUS	7
7.2 Hoitokorvauksen hakeminen	4	13	VAKUUTUSSOPIMUKSEN MUUTTAMINEN	7
YLEISET SOPIMUSEHDOT	5	13.1	Sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden aikana	7
1 ERÄIDEN VAKUUTUSEHDOISSA KÄYTETTYJEN TERMIEN MERKITYS	5	13.2	Sopimuksen muuttaminen vakuutuskauden aikana ryhmävakuutuksessa	8
2 TIETOJEN ANTAMINEN ENNEN VAKUUTUSSOPIMUKSEN TEKEMISTÄ	5	13.3	Sopimusehtojen muuttaminen vakuutusmaksukauden vaihtuessa	8
2.1 Vakuutusyhtiön tiedonantovelvollisuus	5	14	VAKUUTUSSOPIMUKSEN PÄÄTTYMINEN	8
2.2 Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tiedonantovelvollisuus	5	14.1	Vakuutuksenottajan oikeus irtisanoa vakuutus	8
3 VAKUUTUSYHTIÖN VASTUUN ALKAMINEN JA VAKUUTUSSOPIMUKSEN VOIMASSAOLO	5	14.2	Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vakuutus vakuutuskauden aikana	8
3.1 Vakuutusyhtiön vastuun alkaminen	5	14.3	Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vakuutus vakuutusmaksukauden lopussa	8
3.2 Perusteet henkilövakuutuksen myöntämiselle.....	5	15.	VAKUUTUSSOPIMUKSEN PÄÄTTYMINEN RYHMÄVAKUUTUKSESSA	8
3.3 Vakuutussopimuksen voimassaolo	5	15.1	Vakuutuksenottajan oikeus irtisanoa vakuutus	8
4 VAKUUTUSMAKSU	5	15.2	Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vakuutus vakuutuskauden aikana	8
4.1 Vakuutusmaksun suorittaminen.....	5	15.3	Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vakuutus vakuutusmaksukauden lopussa	8
4.2 Vakuutusmaksun viivästyminen.....	5	15.4	Vakuutuksen päättymisen vakuutetun osalta	8
4.3 Päättyneen henkilövakuutuksen voimaansaattaminen	6	16	SOVELLETTAVA LAKI	8
4.4 Viivästyneen vakuutusmaksun suorittaminen ryhmävakuutuksessa	6	17	MUITA VAKUUTUSSOPIMUSLAISSA KÄSITELTÄVIÄ ASIOITA	9
4.5 Vakuutusmaksun palauttaminen sopimuksen päättyessä	6			
4.6 Kuittaus.....	6			
5 TIETOJEN ANTAMINEN SOPIMUKSEN VOIMASSAOLAIKANA	6			
5.1 Vakuutusyhtiön tiedonantovelvollisuus	6			
5.2 Vakuutuksenottajan tiedonantovelvollisuus vaaran lisääntymisestä	6			

SOVELTAMISALUE

Sporttiturvan ehtoja noudatetaan urheilulisenssi- ja jäsenmaksuun sisältyviin urheiluvakuutuksiin. Vakuutukset voivat olla yksilöllisiä henkilövakuutuksia, jolloin vakuutusmaksun maksaa vakuutettu joko osittain tai kokonaan tai ryhmävakuutuksia, jolloin vakuutusmaksun maksaa joku muu kuin vakuutettu, yleensä ryhmävakuutus sopimuksessa mainittu vakuutusnottaja.

VAKUUTUSEHDOT

1 VAKUUTETTU

Vakuutettuina ovat urheilulisenssivakuutuksessa tai vakuutus kirjassa mainitut tai vakuutus sopimuksessa muuten yksilöidyt henkilöt.

2 EDUNSAAJA

Vakuutusnottaja voi määrätä edunsaajan, jolle vakuutus korvaus maksetaan. Edunsaajamääräys sekä sen muutokset tai peruutukset on tehtävä kirjallisesti vakuutusyhtiölle.

3 VAKUUTUKSEN VOIMASSAOLO

3.1 Voimassaoloalue

Vakuutus on voimassa kaikkialla maailmassa. (Katso myös yleisten sopimusehtojen kohta 5.2).

3.2 Voimassaolo urheilussa

Vakuutus on voimassa urheilulisenssissä, vakuutus kirjassa tai vakuutus sopimuksessa mainitun urheilulajin kilpailussa, harjoituksissa ja niihin välittömästi liittyvillä meno- ja paluumatkoilla valitun urheilulisenssivakuutusvaihtoehdon mukaan tai vakuutus kirjassa taikka vakuutus sopimuksessa mainitussa laajuudessa.

Vakuutuksesta ei korvata työ- eikä opiskelutapaturmia eikä tapaturmia, joista on tai olisi ollut oikeus korvaukseen liikennevakuutuslain, sotilastapaturmalain tai jonkin muun vastaavan lain nojalla.

3.3 Voimassaoloaika

Vakuutus turva on voimassa urheilulisenssivakuutuksessa, vakuutus kirjassa tai vakuutus sopimuksessa ilmoitetun ajan.

3.4 Vakuutetun iän vaikutus voimassaoloon

Vakuutus turva päättyy sen vakuutuskauden lopussa, jonka aikana vakuutettu täyttää 70 vuotta, ellei toisin ole sovittu.

4 TAPATURMA JA SEN RAJOITUKSET

4.1 Tapaturma

Tapaturma on äkillinen, ulkoinen ja ruumiinvamman aiheuttava tapahtuma, joka sattuu vakuutetun tahtomatta.

Tapaturmasta aiheutuneeksi katsotaan myös vakuutetun erityisen ja yksittäisen voimanponnistuksen ja liikkeen välittömästi aiheuttama lihaksen tai jänteen venähdysvamma, *johon on annettu lääkärin hoitoa 14 vuorokauden kuluessa vammautumisenesta. Korvausta maksetaan enintään kuuden viikon ajalta venähdysvamman syntymisestä. Voimanponnistuksen ja liikkeen aiheuttaman venähdysvamman hoitokuluina ei korvata magneettitutkimusta eikä leikkaustoimenpiteitä.*

Tapaturmana pidetään myös vakuutetun tahtomatta sattunutta hukkumista, lämpöhalvausta,

auringonpistoa, paleltumista, paineen huomattavasta vaihtelusta aiheutunutta vammautumista ja kaasumyrkytystä sekä vakuutetun erehdyksessä nauttiman aineen aiheuttamaa myrkytystä.

4.2 Tapaturmana ei korvata

Tapaturmana ei korvata vammaa, joka on aiheutunut

- *vakuutetun sairauden, vian tai vamman aiheuttamasta vakuustapahtumasta sairauden tai ruumiinvian hoitamiseksi suoritetun leikkauksen, hoito- tai muun lääkkinnällisen toimenpiteen johdosta, ellei toimenpidettä ole suoritettu tästä vakuutuksesta korvattavan vamman hoitamiseksi*
- *vakuutetun käyttämän lääkeaineen, alkoholin, muun huumaavan aineen tai ravinnoksi nauttiman aineen aiheuttamasta myrkytyksestä*
- *puremisesta hampaalle tai hammasproteesille, vaikka vahinkoon on vaikuttanut ulkopuolinenkin tekijä*
- *itsemurhasta tai sen yrityksestä.*

Tapaturmana ei myöskään korvata

- *nikamavälilevytyrää, vatsan tai nivusalueen tyriä, akillesjänteen repeämää eikä nivelten tavantakaisia sijoiltaan menemisiä, ellei vamma ole aiheutunut tapaturmasta, jossa tervekin kudus vaurioituisi*
- *puremasta tai pistosta saatua tartuntatautia*
- *psykykkisiä sairauksia, jotka aiheutuvat tapaturmasta.*

4.3 Tapaturmasta riippumattoman sairauden, vian, vamman tai rappeutuman vaikutus

Tapaturmasta riippumatonta sairautta, vikaa, vammaa tai tuki- ja liikuntaelimestön rappeutumaa ei korvata, vaikka ne olisivat oireettomia ennen tapaturmaa. Jos nämä tapaturmasta riippumattomat seikat ovat olennaisesti vaikuttaneet tapaturmasta aiheutuneen vamman syntyyn tai sen paranemisen pitkittymiseen, maksetaan hoito-, päivä- ja hättäkorkvauksia vain siltä osin kuin hoitokulujen, työkyvyttömyyden tai pysyvän haitan on katsottava aiheutuneen tästä tapaturmasta.

5 YDINVAHINKO, SOTA JA LENTO-ONNETTOMUUS

Vakuutuksesta ei makseta korvausta, jos vamma tai kuolema on aiheutunut

- *ydinvaunuulaissa kuvatusta ydinvahingosta tai ydinreaktioon tai ionisoivaan säteilyyn perutuvan materiaalin, laitteen tai asean aiheuttamasta vahingosta riippumatta siitä, missä ydinvahinko on sattunut*
- *sodasta tai aseellisesta selkkauksesta. Tätä rajoitusta ei sovelleta 10 päivän aikana aseellisten toimien alkamisesta, paitsi jos kyseessä on suursota tai vakuutettu on itse osallistunut sanottuihin toimiin.*

Vakuutuksesta ei makseta korvausta myöskään, jos vamma tai kuolema on aiheutunut harraste- tai ammatti-ilmailussa lentäjälle tai muulle lentohenkilöstöön kuuluvalla tai lentoon liittyvää tehtävää suorittavalla lentoon-onnettomuudessa. Tämä rajoitus voidaan poistaa lisämaksusta.

6 KORVAUSLAJIT

6.1 Hoitokorvaus

6.1.1 Oikeus hoitokorvaukseen
Oikeus hoitokorvaukseen syntyy, kun hoitokorvauslajin voimassaoloaikana vakuutetulle sattuneesta tapaturmasta aiheutuu hoitokuluja.

Hoitokulut korvataan siltä osin kuin niistä ei ole tai ei olisi ollut oikeutta korvaukseen sairausvakuutuslain tai jonkin muun lain nojalla.

Jos vakuutettu on tapaturman sattuessa 20-vuotias tai vanhempi, korvataan hoitokuluja enintään kolmelta vuodelta tapaturman sattumisesta, kuitenkin enintään tapaturman sattuessa voimassa ollut vakuutusmäärä.

Jos vakuutettu on tapaturman sattuessa alle 20-vuotias, korvataan hoitokuluja tapaturmaa kohti enintään tapaturman sattuessa voimassa ollut vakuutusmäärä.

Omavastuullisissa vakuutusvaihtoehtoisissa hoitokuluja korvataan vain omavastuun ylittävältä osalta. Omavastuu vähennetään kerran kutakin tapaturmaa kohti.

6.1.2 Korvattavat hoitokulut

Hoitokulun korvaamisen edellytyksenä on, että vamman tutkimus tai hoito on lääkärin määräämä. Lisäksi tutkimusten ja hoitojen tulee olla yleisesti hyväksytyt lääketieteellisen käsityksen mukaisia ja kysymyksessä olevan vamman hoidon kannalta välttämättömiä.

Näistä hoitokuluista korvataan kohtuulliset

- maksut lääkärin tai terveydenhuoltoalan ammattihenkilön suorittamista tutkimus- ja hoitotoimenpiteistä
- maksut lääkelaitoksen antaman luvan perusteella apteekista myytävistä lääkevalmisteista
- sairaalan hoitopäivämaksut
- maksut hammasvamman tutkimuksista ja hoidoista
- matkakulut paikalliseen lääkäriin, hammaslääkäriin tai hoitolaitokseen tai siihen hoitopaikkaan, jonka vakuutusyhtiö on kohdan 6.1.4 perusteella valinnut
- välttämättömät ylimääräiset kulut koulumatkoista, kun alle 20-vuotias vakuutettu on tapaturman vuoksi lääkärin määräyksestä tehnyt nämä matkat lisäkustannuksia aiheuttavalla kulkuneuvolla
- tapaturman yhteydessä käytössä rikkoutuneiden silmälasien, kuulokojeen tai hammasproteesin korjaus- tai jälleenhankintakustannukset, *jos tapaturma on vaatinut lääkärin hoitoa ja korjaus tai jälleenhankinta on tehty viimeistään kahden kuukauden kuluessa tapaturmasta.*

Jos vakuutukseen on valittu fysikaalisen hoidon sisältävä vaihtoehto, korvataan hoitokuluina kohtuulliset kustannukset tapaturman aiheuttaman leikkauksen- tai kipsaushoidon jälkeisestä välttämättömästä lääkärin määräämästä ja hoitolaitoksessa annettavasta fysikaalisesta hoidosta. **Tällöin korvataan tapaturmaa kohti yksi fysikaalisen hoidon jakso, johon voi sisältyä enintään 10 hoitokertaa.**

6.1.3 Kulojen kohtuullisuus

Jos on ilmeistä, että korvattavaksi haettu kustannus huomattavasti ylittää yleisesti hyväksytyyn ja noudatetun kohtuullisen tason, vakuutusyhtiöllä on oikeus alentaa korvauksen määrää tältä osin, ei kuitenkaan alle kohtuullisen tason.

6.1.4 Hoitopaikan valintamahdollisuus

Vakuutusyhtiö voi valita missä lääkärikeskuksessa, sairaalassa tai hoitolaitoksessa tutkimus- ja hoitotoimenpiteet on suoritettava, ellei tämä aiheuta vakuutetulle kohtuutonta hankaluutta.

6.1.5 Kulut, joita ei korvata

Hoitokuluina ei korvata

- **fysikaalisesta tai siihen rinnastettavasta hoidosta aiheutuvia kuluja, paitsi edellä kohdassa 6.1.2 mainitussa poikkeustapauksessa**
- **kustannuksia ortopedisten sidosten tai tukien hankkimisesta**
- **lääkinnällisiä välineitä tai muita apuvälineitä taikka tekojäseniä**
- **kuntoutuksesta aiheutuvia kuluja, jos kuntoutusta on annettu muualla kuin sairaanhoitolaitoksessa**
- **hivenäine-, kivennäisaine-, ravinto-, rohdos-, vitamiinivalmisteiden tai perusvoiteen taikka antroposofisen tai homeopaattisen tuotteen hankkimisesta aiheutuvia kuluja**
- **ansiomenetystä tai muita välillisiä menetyksiä.**

6.2 Päiväkorvaus

Oikeus päiväkorvaukseen työkyvyttömyysajalta syntyy, kun vakuutettu tulee työkyvyttömäksi päiväkorvauslajin voimassaoloaikana sattuneen tapaturman vuoksi.

Täydestä työkyvyttömyydestä maksetaan tapaturman sattuaessa voimassa ollut päiväkorvaus ja osittaisesta työkyvyttömyydestä työkyvyn menetystä vastaava osa päiväkorvauksesta.

Vakuutettu on täysin työkyvytön, jos hän on kokonaan kykenemätön tekemään tavanomaisia työtehtäviään, ja osittain työkyvytön, jos hän on osittain kykenemätön tekemään näitä tehtäviä.

Korvausta maksetaan **aikaisintaan lääkärin toteaman työkyvyttömyyden alkamispäivästä lähtien. Omavastuullisessa vakuutusvaihtoehdossa kuitenkin vasta omavastuuajan päätyttyä. Omavastuu aika alkaa kuluu lääkärin toteaman työkyvyttömyyden alkamispäivästä.**

Korvausta maksetaan saman tapaturman perusteella enintään 360 päivältä.

6.3 Haittakorvaus

Oikeus haittakorvaukseen syntyy, kun vakuutetulle aiheutuu pysyvä haitta haittakorvauslajin voimassaoloaikana sattuneen tapaturman vuoksi ja pysyvä haitta on jatkunut kolme kuukautta.

Pysyvällä haitalla tarkoitetaan lääketieteellisesti arvioitua yleistä haittaa, joka vammasta aiheutuu vakuutetulle ja joka ei lääketieteellisen todennäköisyyden mukaan enää parane. Haittaa määritettäessä otetaan huomioon ainoastaan vamman laatu. **Vammautuneen yksilölliset olosuhteet, kuten ammatti tai harrastukset, eivät vaikuta haitan määrittelyyn.**

Haitan suuruus määritetään tapaturman sattuaessa voimassa olleen sosiaali- ja terveysministeriön antaman tapaturmavakuutuslakiin perustuvan haittaluokitus päätöksen perusteella. Vammat on jaettu haittaluokkiin 1-20 siten, että haittaluokka 20 tarkoittaa suurinta haittaa ja haittaluokka 1 pienintä korvattavaa haittaa. **Haittaluokan 1 mukaista pienintä haittaa sovelletaan haittaluokitus päätöksen mukaisesti ainoastaan silmien ja sormien vammoihin.**

Täydestä eli haittaluokan 20 mukaisesta pysyvästä haitasta maksetaan kertakorvauksena tapaturman sattuaessa voimassa ollut vakuutusmäärä. Osittaisesta pysyvästä

haitasta maksetaan kertakorvauksena niin monta kahdeskymmenesosaa tästä vakuutusmäärästä kuin haittaluokka osoittaa.

Pysyvä haitta määritetään viimeistään kolmen vuoden kuluttua tapaturmasta.

Jos haitta muuttuu vähintään kaksi haittaluokkaa ennen kuin kolme vuotta on kulunut korvauksen maksamisesta, muutetaan korvauksen määrää vastaavasti. Maksettua korvausta ei kuitenkaan peritä takaisin.

6.4 Kuolinkorvaus

Oikeus kuolinkorvaukseen syntyy, kun vakuutettu kuolee kuolinkorvauslajin voimassaoloaikana sattuneen tapaturman vuoksi.

Korvauksena maksetaan tapaturman sattuaessa voimassa ollut vakuutusmäärä.

Korvausta ei makseta, jos vakuutettu kuolee sen jälkeen, kun tapaturmasta on kulunut kolme vuotta.

7 KORVAUKSEN HAKEMINEN

7.1 Selvitys tapaturmasta

Korvauksen hakijan tulee toimittaa vakuutusyhtiölle kirjallinen selvitys tapaturmasta. Tämän voi tehdä täyttämällä vakuutusyhtiön vahinkoilmoituksen.

7.2 Hoitokorvauksen hakeminen

Korvauksen hakijan tulee itse maksaa hoitokulut ja hakea niistä sairausvakuutuslain mukaiset korvaukset. Sairausvakuutuslain mukaiset korvaukset on haettava Kansaneläkelaitokselta kuuden kuukauden kuluessa hoitokulujen maksamisesta. Korvauksen hakijan on toimitettava vakuutusyhtiölle Kansaneläkelaitoksen alkuperäinen tosite sen maksamista korvauksista ja kopiot Kansaneläkelaitokselle annetuista tositteista.

Ne kuitit, joista ei ole saatu korvausta sairausvakuutuslain eikä muunkaan lain perusteella, on toimitettava vakuutusyhtiölle alkuperäisinä.

YLEISET SOPIMUSEHDOT

Yleiset sopimusehdot sisältävät olennaisilta osin vakuutuslain (543/94) määräyksiä. Suluisissa olevat pykälämerkinnät viittaavat niihin vakuutuslain säännöksiin, joissa käsitellään mainittuja asioita.

Yksilöllisiin vakuutuksiin sovelletaan jäljempänä olevia ehtokohtia 1-16 sekä sellaisia vakuutuslain säännöksiä, joita ei näihin yleisiin sopimusehtoihin ole kirjoitettu. Ryhmävakuutuksiin sovelletaan jäljempänä olevia vakuutusehtoja 1-16 vastaavasti, jollei tekstissä tai ryhmävakuutuslomakkeessa ole jonkun asian kohdalta toisin mainittu.

1 ERÄIDEN VAKUUTUSEHDOISSA KÄYTETTYJEN TERMIEN MERKITYS

Vakuutuslain keskeinen sisältö (6 §) määritellään vakuutuskirjassa ja vakuutusehdoissa. Ei sovelleta ryhmävakuutukseen.

Vakuutusnottaja (2 §) on se, joka on tehnyt vakuutusyhtiön kanssa vakuutuslain.

Vakuutettu (2 §) on se, joka on vakuutuksen kohteena.

Vakuutuskausi (6 §) on sovittu vakuutuskirjaan merkitty vakuutuksen voimassaoloaika.

Vakuutusmaksukausi (17 §) on ajanjakso, jolta vakuutusmaksu on säännöllisin väliajoin sovittu maksettavaksi.

Vakuutus tapahtuma on se tapahtuma, jonka perusteella vakuutuksesta suoritetaan korvausta.

Ryhmävakuutus on vakuutus, jossa vakuutetuina ovat tai voivat olla vakuutuksen ottamista koskevassa sopimuksessa (ryhmävakuutuslain) mainitun ryhmän jäsenet.

2 TIETOJEN ANTAMINEN ENNEN VAKUUTUSSOPIMUKSEN TEKEMISTÄ

2.1 Vakuutusyhtiön tiedonantovelvollisuus (5 § ja 9 §) (Ei koske ryhmävakuutusta)

Vakuutusyhtiö antaa ennen vakuutuslain solmimista vakuutusnottajalle vakuutuslain arvioimiseksi ja vakuutuksen valitsemiseksi tarpeelliset tiedot, kuten tietoja vakuutusyhtiön omista vakuutusmuodoista, vakuutusmaksuista ja vakuutusehdoista. Tietoja annettaessa kiinnitetään huomiota myös vakuutuslain olennaisiin rajoituksiin. Vakuutuslain etämyynnissä kuluttajalle on lisäksi annettava kuluttajasuojalain 6 a luvussa tarkoitetut ennakotiedot.

Jos vakuutusyhtiö tai sen edustaja on vakuutusta markkinoitaessa jättänyt vakuutusnottajalle antamatta tarpeellisia tietoja vakuutuksesta tai on antanut hänelle siitä virheellisiä taikka harhaanjohtavia tietoja, vakuutuslain katsotaan olevan voimassa sen sisältönsä kuin vakuutuslain vakuutusnottajalla oli saamiensa tietojen perusteella ollut aihetta käsittää.

2.2 Vakuutusnottajan ja vakuutetun tiedonantovelvollisuus (22 § ja 24 §)

Vakuutusnottajan ja vakuutetun tulee ennen vakuutuksen myöntämistä antaa oikeat ja täydelliset vastaukset vakuutusyhtiön esittämiin kysymyksiin, joilla voi olla merkitystä vakuu-

tusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta. Vakuutusnottajan ja vakuutetun tulee lisäksi vakuutuslain aikana ilman aiheutonta viivytystä oikaista vakuutusyhtiölle antamansa, vääriksi tai puutteelliseksi havaitsemansa tiedot.

Jos vakuutusnottaja tai vakuutettu on täytäessään edellä mainittua velvollisuuttaan menettänyt vilpillisesti, vakuutuslain ei sido vakuutusyhtiötä. Vakuutusyhtiöllä on oikeus pitää suoritettua vakuutusmaksua, vaikka vakuutus raukeaisi.

Jos vakuutusnottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt tiedonantovelvollisuutensa ja vakuutusyhtiö ei olisi lainkaan myöntänyt vakuutusta, jos oikeat ja täydelliset vastaukset olisi annettu, on vakuutusyhtiö vastuusta vapaa. Jos vakuutusyhtiö olisi myöntänyt vakuutuksen ainoastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla, kuin oli sovittu, vakuutusyhtiön vastuu rajoittuu siihen, mikä vastaa sovittua vakuutusmaksua tai niitä ehtoja, joilla vakuutus olisi myönnetty.

Mitä edellä on sanottu vakuutusnottajan tai vakuutetun tiedonantovelvollisuuden laiminlyönnin seuraamuksista, ei sovelleta, jos se johtaisi vakuutusnottajan tai muun vakuutuslain oikeutetun kannalta ilmeiseen kohtuuttomuuteen.

3 VAKUUTUSYHTIÖN VASTUUN ALKAMINEN JA VAKUUTUSSOPIMUKSEN VOIMASSAOLO

3.1 Vakuutusyhtiön vastuun alkaminen (11 §)

Vakuutusyhtiön vastuu alkaa, jollei erityisestä alkamisajankohdasta ole osapuolten kesken sovittu, silloin, kun vakuutusyhtiö tai vakuutusnottaja on antanut tai lähettänyt hyväksyvän vastauksen toisen sopijapuolen tarjoukseen.

Jos vakuutuskirjassa on sovittu, että vakuutusyhtiön vastuu alkaa kun vakuutusmaksu on suoritettu, tehdään tästä merkintä maksulippuun. Tätä voidaan soveltaa sekä määräaikaan vakuutukseen että jatkuvan vakuutuksen ensimmäiseen vakuutuskauteen.

Jos vakuutusnottaja on antanut tai lähettänyt kirjallisen vakuutushakemuksen vakuutusyhtiölle ja jos on ilmeistä, että vakuutusyhtiö olisi hakemuksen hyväksynyt, vakuutusyhtiö vastaa myös hakemuksen antamisen tai lähettämisen jälkeen sattuneesta vakuutuslain tapahtumasta.

Vakuutushakemus tai hyväksyvä vastaus, jonka vakuutusnottaja on antanut tai lähettänyt vakuutusyhtiön edustajalle, katsotaan jätetyksi tai lähetetyksi vakuutusyhtiölle.

Jollei ole selvitystä siitä, mihin vuorokauden-aikaan vastaus tai hakemus on annettu tai lähetetty, katsotaan tämän tapahtuneen kello 24.00.

3.2 Perusteet henkilövakuutuksen myöntämiselle (10 §) (Ei koske ryhmävakuutusta)

Vakuutusmaksu ja muut sopimusehdot määräytyvät vakuutetun vakuutushakemuksen antamisen tai lähettämisen mukaisen ajankohdan terveydentilan perusteella. Vakuutusyhtiö ei hylkää henkilövakuutusta koskevaa hakemusta

sillä perusteella, että vakuutuslain tapahtuma on sattunut tai sen henkilön, jolle vakuutusta haetaan, terveydentila on huonontunut sen jälkeen, kun hakemusasiantuntijat on annettu tai lähetetty vakuutusyhtiölle.

3.3 Vakuutuslain voimassaolo (17 §)

Vakuutuslain on joko määräaikaan tai jatkuvaa.

Määräaikaan vakuutuslain on voimassa sovitun vakuutuslain.

Jatkuva vakuutuslain on ensimmäisen vakuutuslain päätyttyä voimassa sovitun vakuutuslain kerrallaan, jollei vakuutuslain nottaja tai vakuutusyhtiö irtisano sopimusta. Vakuutuslain voi päättyä myös muista jäljempänä kohdissa 4.2, 14 ja 15 mainituista syistä.

4 VAKUUTUSMAKSU

4.1 Vakuutusmaksun suorittaminen (38 §)

Vakuutusmaksu on suoritettava kuukauden kuluessa siitä, kun vakuutusyhtiö lähetti vakuutusnottajalle maksuvaatimuksen. Ensimmäistä maksua ei kuitenkaan tarvitse suorittaa ennen vakuutuslain vastuun alkamista eikä myöhempiä maksuja ennen sovitun vakuutusmaksukauden tai vakuutuslain alkamista. **Poikkeuksena on kohdan 3.1 tilanteet, joissa maksun suorittaminen on vakuutuslain vastuun alkamisen edellytys.**

Jos vakuutusnottajan suoritus ei riitä kaikkien vakuutuslain vakuutusmaksusääntöjen maksamiseen, vakuutusnottajalla on oikeus määrätä, mitä vakuutusmaksusääntöjä hänen suorituksellaan lyhennetään. Tämä kappale ei kuitenkaan koske ryhmävakuutusta.

4.2 Vakuutusmaksun viivästyminen (39 §)

Jos vakuutusnottaja on laiminlyönyt vakuutusmaksun suorittamisen edellä kohdassa 4.1 tarkoitetussa määräajassa, vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vakuutuslain päättymään 14 päivän kuluttua irtisanomista koskevan ilmoituksen lähettämisestä.

Jos vakuutusnottaja suorittaa koko vakuutusmaksun ennen irtisanomisaajan päättymistä, vakuutuslain ei kuitenkaan pääty irtisanomisaajan kuluttua. Vakuutusyhtiö mainitsee tästä mahdollisuudesta irtisanomista koskevassa ilmoituksessa.

Jos maksun laiminlyönti on johtunut vakuutusnottajan maksuvaikkeuksista, joihin hän on joutunut sairauden, työttömyyden tai muun erityisen seikan vuoksi pääasiassa omasta syyttään, vakuutuslain päättyy irtisanomisesta huolimatta vasta 14 päivän kuluttua esteen lakkaamisesta. Vakuutuslain päättyy kuitenkin viimeistään kolmen kuukauden kuluttua irtisanomisaajan päättymisestä. Irtisanomisilmoituksessa mainitaan tästä mahdollisuudesta vakuutuslain määräaikaan jatkumiseen. **Vakuutusnottajan on ilmoitettava kirjallisesti tässä tarkoitetusta maksuvaikkeudesta vakuutusyhtiölle viimeistään irtisanomisaikana.** Tämä kappale ei kuitenkaan koske ryhmävakuutusta.

Jos vakuutusmaksua ei suoriteta edellä kohdassa 4.1 tarkoitetussa määräajassa,

myöhästymisajalta on suoritettava korkolain mukaista viivästyskorkoa.

Vakuutusyhtiö on oikeutettu korvauksiin vakuutusmaksun perinnästä aiheutuneista kuluista perintälain mukaisesti. Jos vakuutusmaksu peritään oikeusteitse, on vakuutusyhtiö oikeutettu lisäksi lain mukaisiin oikeudenkäyntimaksuihin ja -kuluihin.

Vakuutusyhtiö voi siirtää saatavansa perittäväksi kolmannelle osapuolelle.

4.3 Päättyneen henkilövakuutuksen voimaansaattaminen (39 § ja 43 §) (Ei koske ryhmävakuutusta)

Jos vakuutus on päättynyt muun kuin ensimmäisen vakuutusmaksun suorittamatta jättämisen vuoksi, vakuutus tulee uudelleen voimaan, jos vakuutusnottaja maksaa suorittamatta jätetyn vakuutusmaksun kuuden kuukauden kuluessa vakuutuksen päättymisestä. Vakuutusyhtiö mainitsee tästä mahdollisuudesta irtisanomista koskevassa ilmoituksessa.

Jos vakuutus tulee uudelleen voimaan, vakuutusyhtiön vastuu alkaa maksun suorittamista seuraavasta päivästä.

4.4 Viivästyneen vakuutusmaksun suorittaminen ryhmävakuutuksessa

Jos vakuutus on päättynyt vakuutusmaksun suorittamatta jättämisen vuoksi, vakuutus tulee uudelleen voimaan, jos vakuutusnottaja maksaa suorittamatta jätetyn vakuutusmaksun kuuden kuukauden kuluessa vakuutuksen päättymisestä. Vakuutusyhtiön vastuu alkaa maksun suorittamista seuraavasta päivästä. Vakuutus on tällöin voimassa alun sovittu vakuutuskauden loppuun siitä lukien kun vakuutus tuli uudelleen voimaan.

4.5 Vakuutusmaksun palauttaminen sopimuksen päättyessä (45 §)

Jos vakuutus päättyy sovittua ajankohtaa aikaisemmin, vakuutusyhtiöllä on oikeus vakuutusmaksuun vain siltä ajalta, jonka sen vastuu on ollut voimassa. Muu osa jo suoritetusta vakuutusmaksusta palautetaan vakuutusnottajalle.

Palautettavaa vakuutusmaksua määrättäessä voimassaoloaika lasketaan päivinä sen vakuutuskauden mukaan, jota vakuutusmaksu koskee. **Vakuutusmaksua ei kuitenkaan erikseen palauteta, jos palautettava maksu on vähemmän kuin vakuutus sopimuslaissa mainittu euromäärä.**

Vakuutusyhtiö perii kultakin vakuutuskaudelta vähimmäismaksuna 16 euroa, jota ei palauteta, vaikka vakuutus päättyisikin kesken vakuutuskauden.

Vakuutusmaksua ei myöskään palauteta, jos asiassa on menetelty vilpillisesti kohdassa 2.2 tarkoitetuissa tilanteissa.

4.6 Kuittaus

Vakuutusyhtiö voi kuitata maksamattomat eräänntyneet vakuutusmaksut ja muut eräänntyneet saatavat palautettavasta vakuutusmaksusta.

5 TIETOJEN ANTAMINEN SOPIMUKSEN VOIMASSAOLOAIKANA (Ei koske ryhmävakuutusta)

5.1 Vakuutusyhtiön tiedonantovelvollisuus (6 §, 7 § ja 9 §)

Vakuutus sopimuksen solmimisen jälkeen vakuutusyhtiö antaa vakuutusnottajalle

vakuutus kirjan sekä vakuutusehdot. Vakuutusten etämyynnissä kuluttajalle sovelletaan kuitenkin mitä kuluttajansuojalain 6 a luvun 11 §:ssä säädetään.

Vakuutuksen voimassaoloaikana vakuutusyhtiö lähettää vakuutusnottajalle vuosittain tiedon vakuutusmäärästä ja muista sellaisista vakuutusta koskevista seikoista, joilla on vakuutusnottajalle ilmeistä merkitystä.

Jos vakuutusyhtiö tai sen edustaja on vakuutuksen voimassaoloaikana antanut vakuutuksesta puutteellisia, virheellisiä taikka harhaanjohtavia tietoja, vakuutus sopimuksen katsotaan olevan voimassa sen sisältöisenä kuin vakuutusnottajalla oli saamiensa tietojen perusteella ollut aihetta käsittää, jos tällaisten puutteellisten, virheellisten taikka harhaanjohtavien tietojen voidaan katsoa vaikuttaneen vakuutusnottajan menettelyyn. Tämä ei kuitenkaan koske tietoja, jotka vakuutusyhtiö tai sen edustaja on vakuutus tapahtuman sattumisen jälkeen antanut tulevasta korvauksesta.

5.2 Vakuutusnottajan tiedonantovelvollisuus vaaran lisääntymisestä (27 §)

Vakuutusnottajan tulee ilmoittaa vakuutusyhtiölle vakuutus sopimusta päätettäessä ilmoitettujen ja vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta merkityksellisten vahingonvaaraa lisäävien seikkojen kuten ammatin, harrastusten ja asuinpaikan muutoksista tai muun vakuutusturvan päättymisestä. **Tällaisesta muutoksesta on ilmoitettava vakuutusyhtiölle viimeistään muutosta seuraavan vakuutusmaksun suorittamisen yhteydessä.**

Jos vakuutusnottaja on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt ilmoittaa edellä mainitusta vaaran lisääntymisestä ja vakuutusyhtiö ei asiantilian muuttumisen vuoksi olisi enää pitänyt vakuutusta voimassa, on vakuutusyhtiö vastuusta vapaa. Jos vakuutusyhtiö tosin olisi jatkanut vakuutusta mutta ainoastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla, vakuutusyhtiön vastuu rajoittuu siihen, mikä vastaa vakuutusmaksua tai niitä ehtoja, joilla vakuutusta olisi jatkettu.

Mitä edellä on sanottu vahingonvaaran ilmoittamisen laiminlyönnin seuraamuksista, ei kuitenkaan sovelleta, jos se johtaisi vakuutusnottajan tai muun vakuutus korvaukseen oikeutetun kannalta ilmeiseen kohtuuttomuuteen.

6 TIETOJEN ANTAMINEN SOPIMUKSEN VOIMASSAOLOAIKANA JA VAKUUTUKSEN PÄÄTTYESSÄ RYHMÄVAKUUTUKSESSA

6.1 Vakuutusyhtiön tiedonantovelvollisuus (76 §)

Jos ryhmävakuutuksessa on sovittu, että vakuutusyhtiö pitää luetteloa ryhmävakuutuksen vakuutetuista, antaa yhtiö vakuutetuille vakuutuksen voimaan tultua ja sen jälkeen kohtuullisin väliajoin tietoja vakuutusturvan laajuudesta, vakuutusturvan olennaisista rajoituksista, vakuutus sopimukseen perustuvista vakuutetun velvollisuuksista sekä siitä, millä tavalla vakuutuksen voimassaolo riippuu vakuutetun kuulumisesta ryhmävakuutus sopimuksessa mainittuun ryhmään.

Jos vakuutusyhtiö ei pidä luetteloa vakuutetuista, annetaan edellä mainitut tiedot vakuutetuille olosuhteet huomioon ottaen sopivalla ryhmävakuutus sopimuksessa yksityiskohtaisesti sovitulla tavalla.

Jos vakuutuksenantaja tai sen edustaja on jättänyt vakuutetulle antamatta tarpeellisia tietoja tai on antanut hänelle siitä virheellisiä tai harhaanjohtavia tietoja, vakuutuksen katsotaan olevan voimassa hänen hyväkseen sen sisältöisenä kuin hänellä oli saamiensa tietojen perusteella ollut aihetta käsittää. Tämä ei kuitenkaan koske tietoja, jotka vakuutuksenantaja tai sen edustaja on vakuutus tapahtuman sattumisen jälkeen antanut tulevasta korvauksesta.

6.2 Tiedon antaminen ryhmävakuutuksen päättymisestä (77 §)

Jos ryhmävakuutus päättyy vakuutusyhtiön tai ryhmävakuutuksen ottajan toimenpiteiden johdosta, ilmoittaa vakuutusyhtiö vakuutetuille päättymisestä. Jos ryhmävakuutuksessa on sovittu, että vakuutusyhtiö pitää luetteloa ryhmävakuutuksen vakuutetuista, lähetetään vakuutetuille (yhtiön tiedossa olevaan osoitteeseen) ilmoitus vakuutuksen päättymisestä. Jos vakuutusyhtiö ei pidä luetteloa vakuutetuista, annetaan ilmoitus päättymisestä samalla tavoin kuin ryhmävakuutus sopimuksessa on sovittu meneteltäväksi kohdassa 6.1 mainittujen tietojen antamisessa.

Vakuutetun osalta vakuutus päättyy kuukauden kuluttua siitä, kun vakuutusyhtiö lähetti vakuutetulle ilmoituksen päättymisestä tai ilmoitti ryhmävakuutus sopimuksessa sovitulla tavalla vakuutuksen päättymisestä.

7 VAKUUTUSTAPAHTUMAN AIHEUTTAMINEN

7.1 Vakuutus tapahtuman aiheuttaminen (28 §)

Vakuutusyhtiö on vastuusta vapaa, jos vakuutettu on tahallisesti aiheuttanut vakuutus tapahtuman.

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutus tapahtuman törkeästä huolimattomuudesta, vakuutusyhtiön vastuuta voidaan alentaa sen mukaan kuin olosuhteet huomioon ottaen on kohtuullista.

7.2 Vakuutus korvaukseen oikeutetun aiheuttama vakuutus tapahtuma (29 §)

Jos muu vakuutus korvaukseen oikeutettu henkilö kuin vakuutettu on tahallisesti aiheuttanut vakuutus tapahtuman, vakuutusyhtiö on häneen nähden vastuusta vapaa.

Jos henkilö on aiheuttanut vakuutus tapahtuman törkeästä huolimattomuudesta tai jos hän on ollut sellaisessa iässä tai mielentilassa, ettei häntä olisi voitu tuomita rangaistukseen rikoksesta, hän voi saada vakuutus korvauksen tai osan siitä ainoastaan, jos se katsotaan kohtuulliseksi ottaen huomioon ne olosuhteet, joissa vakuutus tapahtuma on aiheutettu.

Jos vakuutettu on kuollut, maksetaan muille korvaukseen oikeutetuille se osa vakuutus korvauksesta, jota ei makseta vakuutus tapahtuman aiheuttajalle tai aiheuttajille.

8 SYYNTAKEETTOMUUS JA PAKKOTILA (36 §)

Vakuutusyhtiö ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa mainittuun kohtaan 7 jos vakuutettu aiheuttaessaan vakuutus tapahtuman oli 12 vuotta nuorempi tai sellaisessa mielentilassa, ettei häntä olisi voitu tuomita rangaistukseen rikoksesta.

Vakuutusyhtiö ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa kohtiin 5 ja 7 jos vakuutettu aiheuttaessaan vaaran lisääntymisen tai vakuutustapahtuman toimi henkilön tai omaisuuden vahingoittumisen ehkäisemiseksi sellaisissa olosuhteissa, että laiminlyönti tai toimenpide oli puolustettavissa.

9 EDUNSAAJAMÄÄRÄYS

9.1 Edunsaaja (47 §) (Ei koske ryhmävakuutusta, ks. kohta 9.3)

Vakuutuksenottajalla on oikeus määrätä henkilö, jolla on vakuutuksenottajan tai vakuutetun sijasta oikeus suoritettavaan vakuutuskorvaukseen (edunsaaja). Vakuutuksenottaja voi muuttaa tai peruuttaa edunsaajamääräyksen, jos vakuutustapahtumaa, jossa määräys on tarkoitettu sovellettavaksi, ei ole sattunut.

Jos edunsaajamääräys on voimassa, ei vakuutetun kuoleman johdosta suoritettava vakuutuskorvaus kuulu vakuutetun kuolinpesään.

9.2 Edunsaajamääräyksen muoto (48 §)

Edunsaajamääräys taikka sen peruuttaminen tai muuttaminen on mitätön, jollei sitä ole kirjallisesti ilmoitettu vakuutusyhtiölle.

9.3 Edunsaajamääräys ja sen muoto ryhmävakuutuksessa

Edunsaajamääräyksestä sovitaan ryhmävakuutus sopimuksessa vakuutusyhtiön ja vakuutuksenottajan kesken.

Edunsaaja voidaan muuttaa, jos muutosoikeudesta on sovittu ryhmävakuutus sopimuksessa.

Edunsaajamääräys taikka sen peruuttaminen tai muuttaminen on mitätön, jollei sitä ole kirjallisesti ilmoitettu vakuutusyhtiölle.

Jos edunsaajamääräys on voimassa, ei vakuutetun kuoleman johdosta suoritettava vakuutuskorvaus kuulu vakuutetun kuolinpesään.

10 KORVAUSMENETTELY

10.1 Korvauksen hakijan velvollisuudet (69 § ja 72 §)

Korvauksen hakijan on annettava vakuutusyhtiölle sellaiset asiakirjat ja tiedot, jotka ovat tarpeen vakuutusyhtiön vastuun selvittämiseksi.

Tällaisia asiakirjoja ja tietoja ovat esimerkiksi ne, joiden avulla voidaan todeta, onko vakuutustapahtuma sattunut, kuinka suuri vahinko on syntynyt ja kenelle korvaus on suoritettava. Korvauksen hakija on velvollinen hankkimaan ne selvitykset, jotka ovat parhaiten hänen saatavissaan ottaen kuitenkin huomioon myös vakuutusyhtiön mahdollisuudet hankkia selvityksiä. (Katso vakuutusehtojen kohta 7, korvauksen hakeminen.)

Vakuutusyhtiö ei ole velvollinen suorittamaan korvausta ennen kuin se on saanut edellä mainitut selvitykset.

Jos korvauksen hakija on vakuutustapahtuman jälkeen vilpillisesti antanut vakuutusyhtiölle vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä vakuutustapahtuman ja vakuutusyhtiön vastuun selvittämisen kannalta, voidaan korvausta alentaa tai se evätä sen mukaan, kuin olosuhteet huomioon ottaen on kohtuullista.

Korvauskäsittelyssä voidaan tarkistaa eri yhtiöille ilmoitettuja vahinkoja vahinkovakuutuksia koskevasta vakuutusyhtiöiden yhteisestä tietojärjestelmästä.

10.2 Korvausoikeuden vanhentuminen (73 §)

Vakuutuskorvausta on haettava vakuutusyhtiöltä vuoden kuluessa siitä, kun korvauksen hakija sai tietää mahdollisuudestaan saada korvausta ja viimeistään 10 vuoden kuluttua vakuutustapahtuman sattumisesta. Korvausvaatimuksen esittämiseen rinnastetaan ilmoituksen tekeminen vakuutustapahtumasta. Jos korvausvaatimusta ei esitetä tässä ajassa, korvauksen hakija menettää oikeutensa korvaukseen.

10.3 Vakuutusyhtiön velvollisuudet (7 §, 69 § ja 70 §)

Vakuutustapahtuman sattumisen jälkeen vakuutusyhtiö antaa korvauksen hakijalle kuten vakuutetulle tai edunsaajalle tietoja vakuutuksen sisällöstä ja korvauksen hakemismenettelystä. Korvauksen hakijalle mahdollisesti annetut ennakkotiedot tulevasta korvauksesta, korvausmäärästä tai korvauksen suorittamisesta eivät vaikuta vakuutus sopimuksen mukaiseen suoritusvelvollisuuteen.

Vakuutusyhtiö suorittaa vakuutustapahtumasta johtuvan vakuutus sopimuksen mukaisen korvauksen tai ilmoittaa, ettei korvausta suoriteta, joutuisasti ja viimeistään kuukauden kuluttua siitä, kun se on saanut vastuunsa selvittämisen kannalta tarpeelliset asiakirjat ja tiedot. Jos korvauksen määrä ei ole riidaton, vakuutusyhtiö suorittaa kuitenkin edellä mainitussa ajassa korvauksen riidattoman osan.

Vakuutusyhtiö ilmoittaa vajaanvaltaisen kotipaikan holhouslautakunnalle vajaanvaltaiselle suoritettavasta muusta kuin kustannusten tai varallisuuden menetysten korvaamista koskevasta vakuutuskorvauksesta.

Viivästyneelle korvaukselle vakuutusyhtiö maksaa korkolaisissa säädetyn viivästyskoron.

10.4 Kuittaus

Vakuutusyhtiö voi kuitata maksamattomat erääntyneet vakuutusmaksut ja muut erääntyneet saatavat maksettavasta korvauksesta.

11 MUUTOKSENHAKU VAKUUTUSYHTIÖN PÄÄTÖKSEEN (8 § ja 74 §)

Vakuutuksenottajalla tai korvauksenhakijalla on käytettävissään eri keinoja saadakseen muutosta vakuutusyhtiön päätökseen. Jos yhteydenotto vakuutusyhtiöön ei selvitä asiaa, voi hän kysyä neuvoa ja opastusta Kuluttajien vakuutustoimistosta tai pyytää ratkaisusuositusta lautakunnista. Tyytymättömällä on myös mahdollisuus nostaa kanne oikeudessa vakuutusyhtiötä vastaan.

11.1 Itseoikaisu

Jos vakuutuksenottaja tai korvauksenhakija epäilee virhettä vakuutusyhtiön korvauspäätöksessä tai muussa päätöksessä, hänellä on oikeus saada lähempää tietoa seikoista, jotka ovat johtaneet ratkaisuun. Vakuutusyhtiö oikaisee päätöksen, jos uudet selvitykset antavat siihen aihetta.

11.2 Kuluttajien vakuutustoimisto ja ratkaisusuosituksia antavat lautakunnat

Jos vakuutuksenottaja tai korvauksenhakija on tyytymätön vakuutusyhtiön päätökseen,

hän voi kysyä neuvoa ja opastusta Kuluttajien vakuutustoimistosta. Toimisto on puolueeton elin, jonka tehtävänä on neuvoa kuluttajia vakuutus- ja korvausasioissa.

Vakuutusyhtiön päätös voidaan viedä Kuluttajien vakuutustoimiston yhteydessä toimivaan Vakuutuslautakuntaan. Sen tehtävänä on antaa ratkaisusuosituksia erimielisyyksissä, jotka koskevat lain ja vakuutusehtojen tulkintaa ja soveltamista vakuutussuhteissa.

Vakuutusyhtiön päätös voidaan saattaa ratkaistavaksi myös kuluttajariitalautakuntaan, joka antaa ratkaisusuosituksia kuluttajansuojalainsäädännön perusteella.

Neuvontapalvelut ja lautakuntien lausunnot ovat maksuttomia.

11.3 Käräjäoikeus

Jos vakuutuksenottaja tai korvauksenhakija ei tyydy vakuutusyhtiön päätökseen, hän voi panna vireille kanteen vakuutusyhtiötä vastaan. Kanne voidaan panna vireille joko asianosaisen Suomessa olevan kotipaikan käräjäoikeudessa tai vakuutusyhtiön kotipaikan taikka vahinkopaikan käräjäoikeudessa, jollei Suomen kansainvälisistä sopimuksista muuta johdu.

Kanne vakuutusyhtiön tekemän korvauspäätöksen johdosta on nostettava kolmen vuoden kuluessa siitä, kun asianosainen sai kirjallisen tiedon vakuutusyhtiön päätöksestä ja tästä määräajasta. Määräajan kuluttua umpeen oikeutta kanteen nostamiseen ei enää ole.

12 VAKUUTUSYHTIÖN TAKAUTUMIS-OIKEUS (75 §)

Vakuutetun oikeus vaatia kolmannelta henkilöltä korvausta sairauden tai tapaturman aiheuttamista kustannuksista ja varallisuuden menetyksestä, joista vakuutusyhtiö on hänelle suorittanut korvausta, siirtyy vakuutusyhtiölle, jos kolmas henkilö aiheutti vakuutustapahtuman tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta taikka on lain mukaan velvollinen suorittamaan korvausta huolimattomuudesta riippumatta.

13 VAKUUTUSSOPIMUKSEN MUUTTAMINEN

13.1 Sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden aikana (20 §, 25 § ja 27 §) (Ei koske ryhmävakuutusta, ks. kohta 13.2)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus vakuutuskauden aikana muuttaa vakuutusmaksua tai muita sopimusehtoja vastaamaan oikeita tai muutuneita olosuhteita, jos:

- 1) vakuutuksenottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt kohdassa 2.2 tarkoitettujen tiedonantovelvollisuutensa ja vakuutusyhtiö, jos oikeat ja täydelliset tiedot olisi annettu, olisi myöntänyt vakuutuksen ainoastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla, kuin oli sovittu; tai
- 2) vakuutuksenottajan tai vakuutetun vakuutusyhtiölle sopimusta päätettäessä ilmoitettamissa seikoissa on vakuutuskauden aikana tapahtunut kohdassa 5.2 tarkoitettu muutos ja vakuutusyhtiö ei muuttuneessa tilanteessa enää myöntäisi vakuutusta kuin korkeampaa vakuutusmaksua vastaan tai muuttunein ehdoin.

Vakuutusyhtiö lähettää vakuutuksenottajalle ilman aiheetonta viivytystä saatuaan tiedon edellä mainitusta seikasta ilmoituksen vakuutusmaksun tai ehtojen muutoksesta.

13.2 Sopimuksen muuttaminen vakuutuskauden aikana ryhmävakuutuksessa (25 §)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus vakuutuskauden aikana muuttaa vakuutusmaksua tai muita sopimusehtoja vastaamaan oikeita tai muuttuneita olosuhteita, jos vakuutuksenottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt kohdassa 2.2 tarkoitettun tiedonantovelvollisuutensa ja vakuutusyhtiö, jos oikeat ja täydelliset tiedot olisi annettu, olisi myöntänyt vakuutuksen ainoastaan korotettua maksua vastaan tai muutoin toisilla ehtoilla kuin oli sovittu.

Vakuutusyhtiö lähettää vakuutuksenottajalle ilman aiheetonta viivytystä saatuaan tiedon edellä mainitusta seikasta ilmoituksen vakuutusmaksun tai ehtojen muutoksesta.

13.3 Sopimusehtojen muuttaminen vakuutusmaksukauden vaihtuessa (20 §)

A. Ilmoitusmenettely

Vakuutusyhtiöllä on oikeus vakuutuskauden vaihtuessa muuttaa vakuutusehtoja, -maksua sekä muita sopimusehtoja, kun perusteena on

- uusi tai muuttunut lainsäädäntö tai viranomaisen määräys
- ennalta arvaamaton olosuhteiden muutos (esim. kansainvälinen kriisi, poikkeuksellinen luonnontapahtuma, suuronnettomuus)
- vakuutukseen vaikuttavan vakuutuskirjassa mainitun indeksin muutos
- vakuutuksen korvausmenon muutos.

Vakuutusyhtiöllä on lisäksi oikeus tehdä vakuutusehtoihin ja muihin sopimusehtoihin vähäisiä muutoksia, joilla ei ole vaikutusta vakuutusmaksun keskeiseen sisältöön.

Jos vakuutusyhtiö tekee vakuutusmaksuun edellä kuvattuja muutoksia, vakuutusyhtiö lähettää maksuvaatimuksen yhteydessä vakuutuksenottajalle ilmoituksen siitä, miten vakuutusmaksu tai muut sopimusehdot muuttuvat. Ilmoituksessa mainitaan, että vakuutuksenottajalla on oikeus irtisanoa vakuutus.

Muutos tulee voimaan sen vakuutusmaksukauden tai, jos vakuutusmaksukaudesta ei ole sovittu, sen kalenterivuoden alusta lukien, joka ensiksi seuraa kuukauden kuluttua ilmoituksen lähettämisestä.

B. Vakuutuksen irtisanomista edellyttävät muutokset

Jos vakuutusyhtiö muuttaa vakuutusehtoja, -maksuja tai muita sopimusehtoja muissa kuin edellä kohdassa A luetelluissa tapauksissa tai poistaa vakuutuksesta voimakkaasti markkinoidun edun, vakuutusyhtiön on kirjallisesti irtisanottava vakuutus päättymään vakuutuskauden lopussa. Irtisanomista koskeva ilmoitus lähetetään viimeistään kuukautta ennen vakuutuskauden päättymistä.

14 VAKUUTUSSOPIMUKSEN PÄÄTTYMINEN (Ei koske ryhmävakuutusta, ks. kohta 15)

14.1 Vakuutuksenottajan oikeus irtisanoa vakuutus (12 §)

Vakuutuksenottajalla on oikeus milloin tahansa irtisanoa vakuutus päättymään vakuutuskauden aikana. Irtisanominen on suoritettava kirjallisesti. Muu irtisanominen on mitätön. Jos vakuutuksenottaja ei ole määrännyt vakuutuksen päättymisaikaa, vakuutus päättyy, kun irtisanomista koskeva ilmoitus on jätetty tai lähetetty vakuutusyhtiölle.

14.2 Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vakuutus vakuutuskauden aikana (25 § ja 27 §)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vakuutus päättymään vakuutuskauden aikana, jos:

- 1) vakuutuksenottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt kohdassa 2.2 tarkoitettun tiedonantovelvollisuutensa ja vakuutusyhtiö ei olisi lainkaan myöntänyt vakuutusta, jos oikeat ja täydelliset vastaukset olisi annettu;
- 2) vakuutuksenottaja tai vakuutettu on menetellyt vilpillisesti täyttäessään kohdassa 2.2 mainittua tiedonantovelvollisuuttaan ja vakuutusmaksu tästä huolimatta kyseisen kohdan perusteella sitoo vakuutusyhtiötä;
- 3) vakuutuksenottaja on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt kohdassa 5.2 tarkoitettun velvollisuutensa ilmoittaa vaaran lisääntymisestä eikä vakuutusyhtiö asiantilan muuttumisen vuoksi olisi enää pitänyt vakuutusta voimassa, paitsi jos irtisanominen johtaisi vakuutuksenottajan tai muun vakuutuskorvaukseen oikeutetun kannalta ilmeiseen kohtuuttomuuteen;
- 4) vakuutuksenottajan tai vakuutetun vakuutusyhtiölle sopimusta päätettäessä ilmoittamissa seikoissa on vakuutuskauden aikana tapahtunut kohdassa 5.2 tarkoitettu muutos ja vakuutusyhtiö ei enää muuttuneessa tilanteessa myöntäisi vakuutusta.

Vakuutusyhtiö suorittaa irtisanomisen kirjallisesti ilman aiheetonta viivytystä saatuaan tiedon irtisanomiseen oikeuttavasta perusteesta. Vakuutus päättyy kuukauden kuluttua irtisanomista koskevan ilmoituksen lähettämisestä.

Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vakuutus vakuutusmaksun suorittamisen laiminlyönnin vuoksi määräytyi kohdan 4.2 mukaisesti.

14.3 Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vakuutus vakuutusmaksukauden lopussa (17 §)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vakuutus päättymään vakuutusmaksukauden lopussa. Jos vakuutusmaksukaudesta ei ole sovittu, vakuutuksenantajalla on vastaavasti oikeus irtisanoa vakuutus päättymään kalenterivuoden lopussa. Irtisanominen suoritetaan kirjallisesti viimeistään kuukautta ennen vakuutusmaksukauden päättymistä tai, jos vakuutusmaksukaudesta ei ole sovittu, viimeistään kuukautta ennen kalenterivuoden päättymistä.

Vakuutusta ei kuitenkaan irtisanota sen vuoksi, että vakuutetun terveydentila on vakuutuksen ottamisen jälkeen huonontunut, eikä sen vuoksi, että vakuutustapahtuma on sattunut.

15 VAKUUTUSSOPIMUKSEN PÄÄTTYMINEN RYHMÄVAKUUTUKSESSA

15.1 Vakuutuksenottajan oikeus irtisanoa vakuutus

Vakuutuksenottajalla on oikeus milloin tahansa irtisanoa vakuutus päättymään vakuutuskauden aikana. Irtisanominen on suoritettava kirjallisesti. Muu irtisanominen on mitätön. Jos vakuutuksenottaja ei ole määrännyt vakuutuksen päättymisaikaa, vakuutus päättyy, kun irtisanomista koskeva ilmoitus on jätetty tai lähetetty vakuutusyhtiölle.

15.2 Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vakuutus vakuutuskauden aikana (25 § ja 27 §)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vakuutus päättymään vakuutuskauden aikana, jos

- 1) vakuutuksenottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt kohdassa 2.2 tarkoitettun tiedonantovelvollisuutensa ja vakuutusyhtiö ei olisi lainkaan myöntänyt vakuutusta, jos oikeat ja täydelliset vastaukset olisi annettu;
- 2) vakuutuksenottaja tai vakuutettu on menetellyt vilpillisesti täyttäessään kohdassa 5.2 mainittua tiedonantovelvollisuuttaan ja vakuutusmaksu tästä huolimatta kyseisen kohdan perusteella sitoo vakuutusyhtiötä.

Vakuutusyhtiö suorittaa irtisanomisen kirjallisesti ilman aiheetonta viivytystä saatuaan tiedon irtisanomiseen oikeuttavasta perusteesta. Vakuutus päättyy vakuutuksenottajan osalta kuukauden kuluttua irtisanomista koskevan ilmoituksen lähettämisestä.

15.3 Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vakuutus vakuutusmaksukauden lopussa

Vakuutuskausi ja sen jatkuminen määritellään ryhmävakuutusmaksukauden lopussa. Vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vakuutus päättymään kauden vaihtuessa ilmoittamalla siitä kirjallisesti vakuutuksenottajalle viimeistään kuukautta ennen kauden vaihtumista.

15.4 Vakuutuksen päättymisen vakuutetun osalta

Edellä tässä kohdassa mainituissa tilanteissa vakuutusyhtiö ilmoittaa vakuutuksen päättymisestä vakuutetulle kohdan 6.2 mukaista menettelyä käyttäen.

Vakuutetun osalta vakuutus päättyy kuukauden kuluttua siitä, kun vakuutusyhtiö lähetti vakuutetulle ilmoituksen päättymisestä tai ilmoitti ryhmävakuutusmaksukauden lopulla tavalla vakuutuksen päättymisestä.

16 SOVELLETTAVA LAKI

Kaikissa vakuutuksissa sovelletaan Suomen lakia.

17 MUITA VAKUUTUSSOPIMUSLAISSA KÄSITELTÄVIÄ ASIOITA

Vakuutussopimuslaissa on säännöksiä myös seuraavista asioista:

Soveltamisala (1 §)
Säännösten pakottavuus (3 §)
Virheellisten tietojen ja vaaran lisääntymisen merkityksettömyys (35 §)
Vastuun rajoittaminen eräissä tapauksissa (37 §)
Maksun suorittaminen pankkiin tai postiin (44 §)
Vakuutusmaksusaatavan vanhentuminen (46 §)
Edunsaajamääräyksen raukeaminen (49 §)
Edunsaajamääräyksen tulkinta (50 §)
Ilmoitukset edunsaajamääräystä koskevan sitoumuksen saajalle (53 §)
Ulosmittaus tapaturmavakuutuksessa ja sairausvakuutuksessa (55 §)
Takaisinsaanti konkurssipesään henkilövakuutuksessa (56 §)
Maksu väärälle henkilölle (71 §)
Vakuutetun ilmoitukset (78 §)

